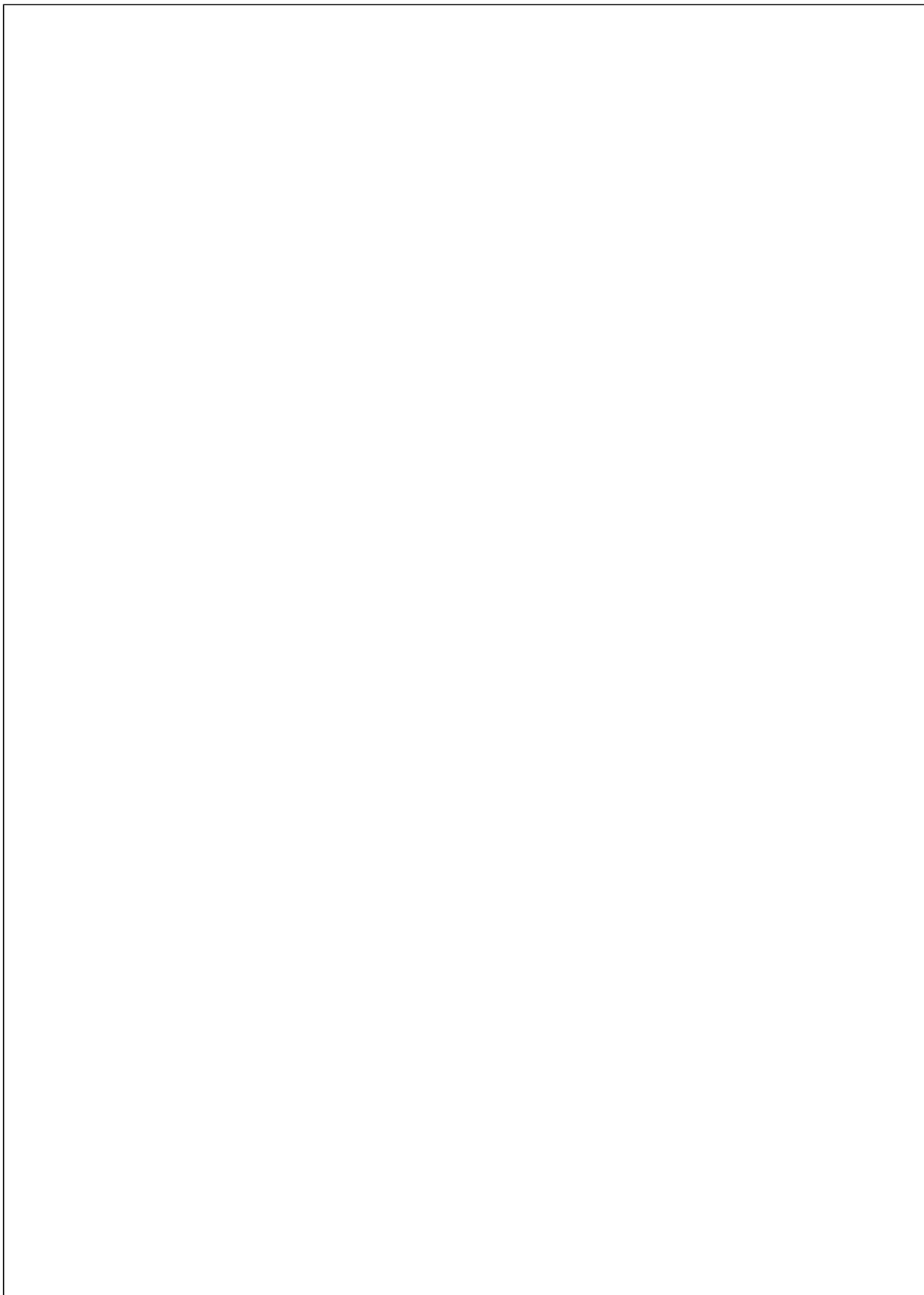

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/208152,IX-Marsz-Szlakiem-Jozefa-Franczaka-ps-Lalus-Piaski-19-pazdziernika-2024.html>
28.02.2026, 00:45

[Nastę
ny](#)

[Powrót](#)

IX Marsz Szlakiem Józefa Franczaka ps. Laluś - Piaski, 19 października 2024

19.10.2024

Doradca Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej Jan Józef Kasprzyk wziął udział w obchodach upamiętniających sierżanta Józefa Franczaka, ps. Laluś, które odbyły się 19 października 2024 roku na Lubelszczyźnie. Wydarzenie rozpoczęło się o godzinie 7:00 mszą świętą w kościele pw. NMP Matki Kościoła w Świdniku, po której uczestnicy wyruszyli w tradycyjny Marsz Szlakiem Józefa Franczaka, mający na celu uczczenie pamięci ostatniego Żołnierza Wyklętego.

Marsz prowadził przez miejscowości związane z bohaterem, w tym Majdan Kozic Górnych, gdzie Franczak zginął, oraz Piaski, gdzie został pochowany.

Zwieńczeniem obchodów były uroczystości pod pomnikiem sierż. „Lalusia” w miejscowości Piaski.

IX Marsz Szlakiem Józefa Franczaka ps. Lalus – Piaski, 19 października 2024. Fot. dr hab. Jacek Romanek (IPN)

IX Marsz Szlakiem Józefa Franczaka ps. Lalus – Piaski, 19 października 2024. Fot. dr hab. Jacek Romanek (IPN)

IX Marsz Szlakiem Józefa Franczaka ps. Laleś - Piaski, 19 października 2024. Fot. dr hab. Jacek Romanek (IPN)

IX Marsz Szlakiem Józefa Franczaka ps. Laluś – Piaski, 19 października 2024. Fot. dr hab. Jacek Romanek (IPN)

Sierż. Józef Franczak „Laluś” był ostatnim partyzantem polskiego podziemia niepodległościowego. Jego życiorys jest typowy dla wielu z pokolenia Kolumbów. Urodził się w 1918 roku w małej podlubelskiej wiosce Majdan Kozic Górnych. Nie mając środków na dalsze

kształcenie zgłosił się do Szkoły Podoficerskiej Żandarmerii w Grudziądzu, a następnie służył w Równem na Wołyniu. We wrześniu 1939 roku walczył z Sowietami, udało mu się zbiec z niewoli i powrócić w rodzinne strony. W czasie okupacji niemieckiej był żołnierzem ZWZ i AK, dowodził drużyną, a następnie plutonem. Prowadził też zajęcia w konspiracyjnej szkole podoficerskiej. Po wkroczeniu Armii Czerwonej znalazł się w szeregach organizowanego przez komunistów „ludowego” WP. Stacjonował w Kąkolewnicy, gdzie Sąd Polowy II Armii WP skazywał na kary śmierci byłych żołnierzy AK. Prawdopodobnie w pierwszych miesiącach 1945 roku zdezerterował. Początkowo ukrywał się w okolicach Łodzi, a następnie na Pomorzu.

Polecamy:

- [Sławomir Poleszak *Ostatni. Józef Franczak „Laluś” \(1918–1963\)*](#)
- [Sierż. Józef Franczak „Lalek”](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Piaski

Lublin

Żołnierze Niezłomni

Obchody